# СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

## ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРОБІЗНЕСУ

| | | | |
|---|---|---|---|
| **спеціальність** | **D8 (081) «Право»** | **обов'язковість дисципліни** | **Обов'язкова** |
| **освітня програма** | **Правове забезпечення агробізнесу** | **факультет** | **Менеджменту, адміністрування та права** |
| **освітній рівень** | **Другий (магістерський)** | **кафедра** | **Права та європейської інтеграції** |

## ВИКЛАДАЧ


**Ковач Денис Леонідович**

**Вища освіта – Національний університет «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого» 2012р. Спеціальність правознавство, кваліфікація – юрист.**
**Науковий ступень – Кандидат юридичних наук, спеціальність 12.00.06- земельне право; аграрне право; екологічне право; природо ресурсне право.**
**Вчене звання - доцент**
**Досвід роботи – більше 5 років**
**Показники професійної активності з тематики курсу:**

- автор більше 2 методичних розробок;
- співавтор 5 навчальних посібників;

учасник наукових і методичних конференцій.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **телефон** | **0503002727** | **електронна пошта** | **dkovach@ukr.net** | **дистанційна підтримка** | **Google meet** https://meet.google.com/psn-tibu-tcq |


## ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

| | |
|---|---|
| **Мета** | дисципліни полягає у формуванні системи знань з правового регулювання відносин, що виникають, змінюються і припиняються у процесі підприємницької діяльності суб'єктів господарювання в аграрному секторі економіки. Дослідження важливих питань щодо організації агробізнесу, його поняття і ознаки, порядку створення та припинення діяльності суб'єктів агробізнесу, визначенню правового режиму майна і земельних ділянок сільськогосподарських підприємств, ознайомленню із специфікою їхнього управління. |
| **Формат** | **лекції, практичні заняття, самостійна робота** |
| **Деталізація результатів навчання і форм їх контролю** | - вміння правильно застосовувати нормативно-правові акти; застосовувати набуті знання та навички в процесі вирішення практичних ситуацій; самостійно формулювати свої думки, висновки, рекомендації та ідеї на фоні світових інтеграційних процесів у сфері економіки, права та суспільства із застосуванням міжнародного досвіду правового регулювання про процеси та явища, що відбуваються в аграрному секторі економіки держави в агробізнесі (ЗК3, ЗК7, СК5, СК6, СК9, СК14, СК15, СК16) / практичні завдання, ситуаційні задачі.<br>- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, відшуковувати потрібну інформацію джерелах права та професійній літературі, аналізувати і оцінювати наявну інформацію, приймати обгрунтовані рішення (ЗК7, ПРН1, ПРН6, ПРН7, ПРН13, ПРН14, ПРН17,) / індивідуальна робота, практичні. |
| **Обсяг і форми контролю** | **5 кредитів ECTS (150 годин): 16 годин лекції, 30 годин практичні заняття; модульний контроль (1 модуль);підсумковий контроль – іспит.** |
| **Вимоги викладача** | **вчасне виконання завдань, активність, здатність до аналітичного та кризового мислення** |
| **Умови зарахування** | **після засвоєння названих програмних результатів навчання** |

## ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Програмні компетентності** | ІК Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.<br>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.<br>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.<br>СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.<br>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.<br>СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.<br>СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.<br>СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.<br>СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.<br>СК16. Здатність здійснювати юридичний супровід та правовий захист учасників суспільних відносин у сфері агробізнесу. | **Програмні результати навчання** | ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.<br>ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.<br>ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.<br>ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.<br>ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.<br>ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.<br>ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.<br>ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.<br>ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності. |

**СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)**

**Модуль 1.**

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Лекція 1.** | Поняття та правові засади агробізнесу. | **Практичне заняття 1** | Поняття та правові засади агробізнесу. | **Самостійна робота** | 1.Складання бізнес-плану агропідприємництва.<br>2.Проведення дієвої гри «Успішний агробізнес»<br>3.Ознайомитись з основними тенденціями розвитку аграрного виробництва.<br>4.Розглянути світовий продовольчий ринок, його проблеми та перспективи.<br>5. Правове регулювання здійснення суб'єктами аграрного виробництва окремих видів сільськогосподарської діяльності у тваринництві та аквакультурі.<br>6. Правове регулювання здійснення суб'єктами аграрного виробництва окремих видів сільськогосподарської діяльності у рослинництві.<br>7. Особливості правового становища аграрних холдингових компаній та аграрних об'єднань.<br>8. Правове забезпечення продовольчої безпеки. |
| **Лекція 2.** | Особливості правового становища суб'єктів агробізнесу. | **Практичне заняття 2** | Аграрна рефома – основа створення підприємництва на селі. | | |
| | | **Практичне заняття 3** | Публічно-приватні засади регулювання і реформування аграрних відносин. | | |
| **Лекція 3.** | Державно-правове регулювання сільського господарства. Правові засади державної аграрної політики і державної підтримки сільського господарства. | **Практичне заняття 4** | Ринкове середовище в агропромисловій сфері. | | |
| **Лекція 4.** | Відповідальність за порушення законодавства в агробізнесі. | **Практичне заняття 5** | Відповідальність за порушення законодавства в агробізнесі. | | |
| | | **Практичне заняття 6** | Правове регулювання ведення особистого селянського господарства. | | |
| **Лекція 5.** | Правове регулювання взаємовідносин в агробізнесі. | **Практичне заняття 7** | Особливості правового становища аграрних холдингових компаній та аграрних об'єднань. | | |
| | | **Практичне заняття 8** | Формування інфраструктури агропромислового виробництва. | | |
| **Лекція 6.** | Правові засади економічної безпеки агробізнесу. | **Практичне заняття 9** | Податкова та кредитна системи в агробізнесі. | | |
| | | **Практичне заняття 10** | Процедура створення сімейної ферми. | | |
| **Лекція 7.** | Правове становище фермерського та сімейного фермерського господарства. | **Практичне заняття 11** | Складання договорів оренди майна, землі, реалізації продукції і надання послуг. | | |
| **Лекція 8.** | Міжнародно-правове регулювання агробізнесу. Агробізнес у найбільш розвинутих країнах. | **Практичне заняття 12** | Агробізнес в Україні та різних країнах світу. | | |
| | | **Практичне заняття 13** | Захист іноземних інвестицій. | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | **Практичне заняття 14** | Основні тенденції розвитку світового продовольчого ринку. | | |
| | | **Практичне заняття 15** | Організаційно-правове забезпечення виробництва сільськогосподарської продукції згідно до вимог права СОТ. | | |

## СНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

**Література**


1. Забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств в умовах сталого розвитку : монографія / О. І. Протосвіцька, О. М. Федорчук, В. М. Свиридовський, В. В. Дудченко. Херсон : Олді-Плюс, 2021. 195 с.
2. Гаврильченко О. В. Управління внутрішніми ресурсами економічного зростання аграрних підприємств: механізми, інструментарій, стратегії : монографія. Харків : Смугаста типографія, 2021. 302 с.
3. Матеріально-технічне забезпечення та ринки матеріально-технічних ресурсів і послуг в аграрному секторі економіки : монографія / за заг. ред. О. В. Захарчука. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2021. 376 с.
4. Навроцький О. А. Аграрний бізнес України: реалії сьогодення. *Регіональна економіка*. 2023. № 1 (107). С. 102–109.
5. Багорка М. Формування основних складових комплексної системи аграрного маркетингу для підприємств аграрної сфери бізнесу. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2023. Т. 1, № 47. С. 70–79.
6. Герасименко А. В. Сучасний стан організації праці та підвищення її продуктивності для суб'єктів аграрного бізнесу. *Підприємництво і торгівля.* 2023. № 35. С. 21–29.
7. Скидан О., Кравченко В. Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємств аграрного бізнесу України. *Економічний простір*. 2025. № 203. С. 240–247.
8. Решитько Т. В. Експорт агропродовольчої продукції України як фактор розвитку міжнародних економічних відносин. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки.* 2024. № 11 (44). С. 327–334.
9. Козак О., Грищенко О. Торгівля агропродовольчою продукцією з вищою доданою вартістю між Україною та Європейським Союзом. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки.* 2024. Т. 334, № 5. С. 484–490.
10. Урядовий портал. Результати проведення первинної оцінки стану імплементації активів права ЄС – селф-скринінгу. Грудень 2023 року. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit_UA.pdf.


**Інтернет – ресурси**

1. Конституція України
URL: **https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text**
2. Закон України «Про товарну біржу»
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text
3. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15
5. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text
6. Закон України «Про захист прав споживачів»
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text
7. Закон України «Про особисте селянське господарство»
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text
8. Податковий кодекс України
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
9. Закон України ««Про фермерське господарство»
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text
10. Закон України «Про страхування»
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text
11. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аграрного сектора економіки на період до 2022 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція від 30.12.2015 № 1437-р // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1437-2015-%D1%80.
12. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода; Україна від 27.06.2014 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/984_011.

## СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

| СИСТЕМА | | БАЛИ | ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ |
|---|---|---|---|
| **Підсумкове оцінювання** | **100 бальна ECTS (стандартна)** | **до 50** | **50% від усередненої оцінки за модулі** |
| | | **до 50** | **підсумкове тестування** |
| **Модульне оцінювання** | **100 бальна сумарна** | **до 50** | **відповіді на тестові питання** |
| | | **до 20** | **усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях** |
| | | **до 30** | **результат засвоєння блоку самостійної роботи** |

## НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

**Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність тощо.**